

ថ្ងៃទី 23 ខែ តុលា ឆ្នាំ 2017

**ឧស្សាហកម្មចិនចាត់វិធានការដោយរឹងមាំដោយឥតកោតក្រែងដើម្បីលែងកប់ពោះការដ
ណ្តើមដីធ្លី
ដោយផ្តើមដាក់ដំណើរការគោលការណ៍ណែនាំថ្មីលើដំណាំកៅស៊ូ**

គោលការណ៍ណែនាំរបស់ឧស្សាហកម្មកៅស៊ូចិនថ្មី អាចនឹងដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការដោះស្រាយការដណ្តើមដីកម្ពុជា និងការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើនៅពេលពេញទូទាំងតំបន់មេគង្គ យោងតាមក្រុមអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឈ្មោះថា Global Witness ។ គោលការណ៍ណែនាំនេះ ដែលត្រូវបានចាប់ផ្តើមដំណើរការនៅថ្ងៃនេះនៅសន្និសីទអន្តររដ្ឋាភិបាលក្នុងទីក្រុង Ho Chi Minh ប្រទេសវៀតណាម មានការបោះជំហានទៅមុខបំផុតនៅក្នុងការលើកថ្លែងនូវ ហានិភ័យសង្គម និងបរិស្ថាន សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនដែលជាប់ទាក់ទងជាមួយនឹងចំណុះកៅស៊ូទ្រង់ទ្រាយធំទាំងឡាយ នៅទូទាំងពិភពលោក។

Ali Hines នៃក្រុមដីធ្លីរបស់អង្គការ Global Witness បានមានប្រសាសន៍ថា : “គោលការណ៍ណែនាំនានា បានចេញនៅចំពេលដ៏សំខាន់សម្រាប់ឧស្សាហកម្មកៅស៊ូ ។ ទសវត្សរ៍ចុងក្រោយបានមើលឃើញនូវក្រុមហ៊ុន ដែលគ្មានគោលការណ៍សីលធម៌បង្ហាញប្រជាជនយ៉ាងឆាប់រហ័សឲ្យចេញពីដីធ្លីរបស់ពួកគេ ហើយបំផ្លាញព្រៃសម្បទៅ ក្នុងដំណើររបស់ពួកគេក្នុងការពង្រីកប្រតិបត្តិការនានានោះ ។ ប៉ុន្តែឧស្សាហកម្មនេះ មិនត្រូវការចាំបាច់ប្រែប្រួលខ្លាំងឡើយដោយហានិភ័យទាំងនេះឡើយ ។ ក្នុងនាមជាប្រទេសប្រើប្រាស់មួយ ក្នុងចំណោមអភិវឌ្ឍន៍អ្នកប្រើប្រាស់ និងប្រទេស ផលិត កៅស៊ូធម្មជាតិកំពូល ឧស្សាហកម្មចិនអាចបង្ហាញនូវភាពជាអ្នកដឹកនាំពិតប្រាកដក្នុងការទទួលស្គាល់និង កាត់បន្ថយនូវហានិភ័យនៃខ្សែសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ ការពារព្រៃឈើ និងសិទ្ធិនៃសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ដូចដែលបានប្រកាសចែងនៅក្នុងគោលការណ៍ណែនាំថ្មីទាំងឡាយនោះ”។

គោលការណ៍ណែនាំនៃប្រទេសចិនសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពនៃកៅស៊ូធម្មជាតិ¹ (The Chinese Guidelines for Sustainable Development of Natural Rubber) ត្រូវបានដាក់ឲ្យចាប់ដំណើរការដោយសភាពពិភពកម្ពុជា នៃអ្នកនាំចូល អ្នកនាំចេញលោហៈ រ៉ែខនិង និងធាតុគីមី (CCCMC) ដែលគ្រប់គ្រងមើលការខុសត្រូវដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

គោលការណ៍ណែនាំទាំងឡាយនេះ ត្រូវបានពង្រឹងដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងដៃគូចិននិងអន្តរជាតិ ដែលរួមមានអង្គការ Global Witness បន្ទាប់ពីដំណើរការពង្រឹងដែលមានរយៈពេលបីឆ្នាំ ដែលរួមទាំងការការពិគ្រោះយោបល់ ជាសាធារណៈផង ។

លោក Hines បានបន្ថែមថា : “គោលការណ៍ណែនាំទាំងឡាយ ត្រូវតែត្រូវបានអនុម័តប្រកាន់យកដោយក្រុមហ៊ុនទាំងឡាយ ប្រសិនបើពួកគេនឹងបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់ពិតប្រាកដណាមួយ ។ ប្រសិនបើពួកគេមិនអនុវត្តវាទេ ក្រុមហ៊ុនប្រថុយប្រថាននឹងការណ៍ដែលថា ឈានមិនទាន់តាមបទដ្ឋានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃឧស្សាហកម្មដែលកំពុងតែរីកចម្រើនឡើងឡើយ”។

ការស៊ើបអង្កេតនានារបស់អង្គការ Global Witness បានរីកមុខហានិភ័យផ្នែកបរិស្ថាន ផ្នែកសង្គម និងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុច្រើន គួរឲ្យកត់សម្គាល់ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងការបន្តពង្រីកទ្រង់ទ្រាយសកលលោកនៃតម្រូវការកៅស៊ូធម្មជាតិ ។ ការរីកមុខឲ្យឃើញជា សាធារណៈរបស់យើងចំពោះក្រុមហ៊ុនកៅស៊ូយក្សដូចជា Hoang Anh Gia Lai និង Vietnam Rubber Group បានស្តែងឲ្យឃើញយ៉ាង លេចធ្លោនូវផលវិបាកនានាដែលក្រុមហ៊ុននឹងត្រូវប្រឈមមុខនៅពេលពួកគេមិនធ្វើការឆែកឆែងនិរន្តរ៍ដើម្បីធានាឲ្យបានថា ចំណុះដែលត្រូវបានលៃទុកដោយរដ្ឋាភិបាលដើរស្របតាមច្បាប់ឬទេនោះ ។

ឧស្សាហកម្មកៅស៊ូបានស្តែងឲ្យឃើញថាអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗនៃដំណាំកៅស៊ូធម្មជាតិ បានណែនាំដាក់បញ្ចូលគោលការណ៍ទទួលទិញបន្តពី

ប្រភពផ្គត់ផ្គង់កៅស៊ូដើម្បីទទួលបាននូវចរន្តផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពនៅក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ដែលបានបង្ហាញឲ្យឃើញពីការបត់ចង្កូកមួយយ៉ាងកំហុក នៅក្នុងឧស្សាហកម្មកៅស៊ូដែលភាគច្រើនមិនត្រូវបានធ្វើនិយ័តកម្មឲ្យបានទាំងឡាយ។ បន្ថែមពីនេះ ប្រតិបត្តិកំពូលរបស់ក្រុមហ៊ុន ពេលនេះ អាចត្រូវបានដាក់ឲ្យទទួលខុសត្រូវក្នុងសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋនៅក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិសម្រាប់បទឧក្រិដ្ឋដែលផ្សារ ភ្ជាប់ទៅនឹងការដណ្តើមដីធ្លី និងការបំផ្លាញឲ្យហិនហោចដល់បរិស្ថាន ក្រោយដំណើរវិវឌ្ឍន៍នៅក្រោមគុណការបទឧក្រិដ្ឋអន្តរជាតិ។³

អង្គការ Global Witness

កំពុងតែលើកទឹកចិត្តជម្រុញសហគមន៍ទាំងឡាយនៅទូទាំងអាស៊ីអាគ្នេយ៍ឲ្យត្រួតពិនិត្យតាម ដានប្រតិបត្តិការទាំងឡាយរបស់ក្រុមហ៊ុនកៅស៊ូ និងប្រើប្រាស់គោលការណ៍ណែនាំ CCCMC នៅក្នុងការចូលប្រឡូកពាក់ព័ន្ធរបស់ពួកគេជាមួយក្រុមហ៊ុននានា ។

លោក Hines មានប្រសាសន៍ថា ៖ “CCCMC នឹងត្រូវបានអបអរសាទរសម្រាប់ការបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំទាំងឡាយរបស់ពួកគេ ដែលតំណាងឲ្យជំហានវិធានការណ៍មួយគួរជាទីកត់សម្គាល់ឆ្ពោះទៅកាន់ការលុបបំបាត់ ការចាប់ដណ្តើមយកដីធ្លី និងការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ ពីសំណាក់បណ្តាញក្រុមហ៊ុនដែលជាខ្សែ សង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ទាំងឡាយនោះ ។ អ្វីដែលសម្បូរក្នុងពេលប្រឡូកនេះ គឺថា ក្រុមហ៊ុនកៅស៊ូចិនទាំងឡាយ អនុវត្តគោលការណ៍ដ៏មានយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន និងញ្ញើញឲ្យក្រុមហ៊ុននានាចង់ធ្វើដូចខ្លួនដែរ ។”

/ចប់

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមនិងការសម្ភាសន៍ សូមទាក់ទង:

George Boden, មេក្រុមការងារដីធ្លី gboden@globalwitness.org
T: +44 (0)207 492 5899, M: +44 (0)7808 767 134

Ali Hines, ក្រុមការងារដីធ្លី ahines@globalwitness.org
T: +44 (0) 207 492 5831, M: +44 (0) 7738 712955

កំណត់សម្គាល់ជូនចំពោះនិពន្ធនាយក ៖

1. ធាតុសំខាន់នៃគោលការណ៍ណែនាំ រួមមាន ៖

- គោរពនិងការពារសិទ្ធិសហគមន៍ក្នុងតំបន់ទាក់ទងនឹងដីធ្លីនិងធនធានធម្មជាតិដទៃទៀត ។ ការនេះ រួមមានសិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិចចំពោះការយល់ព្រមប្រកបដោយសេរីភាព ជាមុន នឹងដោយបានទទួលការពន្យល់ច្បាស់ ។
- អនុវត្តនូវការវាយតម្លៃប្រមាណពិសលប៉ះទង្គិចបរិស្ថាននិងសង្គមដ៏ទូលំទូលាយគ្រប់ជ្រុង ជ្រោយដើម្បីធានាឲ្យបានថា ផលប៉ះទង្គិចដែលបង្កឲ្យទោសត្រូវបានកាត់បន្ថយសម្រាលឲ្យស្រាលតិចតួចបំណ្តោះ ។
- ការប្រកាន់ការអនុម័តយកនូវគោលនយោបាយ ‘ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើកម្រិតសូន្យ’ ដើម្បីការពារ ជីវៈចម្រុះ និងព្រៃឈើដែលនៅល្អដែលមិនរងការប៉ះពាល់ ។
- ផ្តល់ធុមបង្កើតនូវយន្តការបណ្តឹងសារទុក្ខសហគមន៍ និងធានាឲ្យបានថាសហគមន៍ត្រូវបានសង ជំងឺចិត្តដោយពេញលេញសម្រាប់ការបាត់បង់នូវធនធាននានា ។

2. ក្រុមហ៊ុនយក្សសម្បកកង Michelin បានចាប់ផ្តើមដំណើរការនូវគោលនយោបាយការប្រើប្រាស់ប្រភព កៅស៊ូធម្មជាតិប្រកបដោយចីរភាពថ្មី (Sustainable Natural Rubber Sourcing Policy) ក្នុងឆ្នាំ 2015 ដែលបានចងភ្ជាប់ក្រុមហ៊ុនទៅនឹងការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើកម្រិតសូន្យ និងការការពារសិទ្ធិដីធ្លីនៅក្នុងរាល់គ្រប់ប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ។ ក្រុមហ៊ុនបានផ្តោតគោលដៅធ្វើផែនទី 100% នៃក្រុមហ៊ុនផ្គត់ផ្គង់របស់ខ្លួនដើម្បីធានាឲ្យបាននូវភាព អាចតាមដានបានទាំងស្រុងនៃខ្សែសង្វាក់នៃការផ្គត់ផ្គង់របស់ខ្លួន ។ ក្រុមហ៊ុនទាំងឡាយ ដែលរួមមានក្រុមហ៊ុនជាច្រើនដែលមានមូលដ្ឋានក្នុងប្រទេសចិន ដែលខកខានមិនបានប្រកាន់អនុវត្តនូវគោលការណ៍ណែនាំថ្មី គឺប្រថុយនឹងការប្រ ឈមមុខនឹងការបាត់បង់អាជីវកម្មពីអ្នកដើរតួនាទីថ្នាក់អន្តរជាតិជំរុំ ។

3. វិធានការណ៍ថ្មីៗដោយរដ្ឋអង្គការនៃតុលាការឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ (ICC) ដើម្បីពង្រីកការផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់របស់ខ្លួន បានផ្តល់ជាសញ្ញាអំពីការផ្លាស់ប្តូរនូវព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗក្នុងសម្ភាវ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ នៃយុត្តិធម៌ឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ ។ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ការដណ្តើមដីធ្លីបានកើតមានឡើងនៅក្នុងទ្រង់ទ្រាយដូចបែបនោះ និងជាប្រព័ន្ធយ៉ាងខ្លាំងក្លាដែល ICC កំពុងតែពិចារណាធ្វើការស៊ើបអង្កេតទៅលើសកម្មភាពនោះដោយចាត់ទុកថាជាបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ។ ប្រតិបត្តិការកំពូលរបស់ក្រុមហ៊ុននានា នៅពេលនេះអាចត្រូវបានគេដាក់ឱ្យទទួលខុសត្រូវជាលក្ខណៈបទឧក្រិដ្ឋនៅក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិពីបទឧក្រិដ្ឋទាក់ទងនឹងការដណ្តើមដីធ្លី និងការបំផ្លាញបរិស្ថាន ។ កៅស៊ូ គឺជាធាតុរុញច្រានមួយក្នុងចំណោមធាតុរុញច្រានដ៏សំខាន់នានានៃការដណ្តើមយកដីនៅក្នុងប្រទេសនានាដូចជាកម្ពុជានេះ ។